

19.9.2017

Mikä on Suomi.fi-valtuudet?

Suomi.fi-valtuudet-palvelun ([tutustu tarkemmin](#)) avulla voidaan luotettavasti tarkistaa henkilön tai yrityksen valtuudet, valtakirjat ja oikeudet asioida sähköisesti toisen henkilön tai edustamansa yrityksen puolesta ajasta ja paikasta riippumatta.

Valtuuksia varmistettaessa Astia-verkkopalvelu tekee automaattisen kyselyn Valtuudet-palveluun, joka palauttaa vastauksena, onko asioijalla puolesta-asiointioikeutta tai valtuutta. Tiedot haetaan perustietorekistereistä ja Kansallisesta valtuusrekisteristä. Perusrekistereistä löytyy mm. huoltajuustiedot sekä tiedot yrityksen edustajista (esim. nimenkirjoittaja, toimitusjohtaja, elinkeinonharjoittaja). Kansallinen valtuusrekisteri puolestaan perustuu siihen, että henkilöt ja yritykset voivat antaa toiselle henkilölle tai yritykselle valtuuden asioida puolestaan valitsemisissa asioissa. Palvelussa voi myös pyytää valtuutta asioida toisen henkilön tai yrityksen puolesta ja hallinnoida annettuja valtuutuksia keskitetysti. Suomi.fi-valtuuksista vastaa Väestörekisterikeskus.

Kansallisarkisto ottaa Suomi.fi -valtuudet käyttöön ensimmäisten joukossa eikä kaikkia palvelun toiminnallisuuksia ole vielä toteutettu. Palvelun vaatimat muutokset Astia -verkkopalveluun ja Kansallisarkiston sisäisiin järjestelmiin (Tweb) on nekin siksi toteutettava asteittain.

Mikä muuttuu valtuuksien käyttöönoton myötä?

Astia-verkkopalvelun asiakirja- ja tietopyyntöihin tulee mahdollisuus tilata tietoja toisen henkilön tai organisaation (yritys) nimissä.

Jos valtuus toimia toisen nimissä ei perustu perusrekisteritietoihin, niin asiointivaltuuden pyytäminen ja antaminen tehdään [Suomi.fi-valtuudet -palvelussa](#), jossa Kansallisarkiston Astia-verkkopalvelun asiakirja- ja tietopyynnöille löytyy omat valtuuskoodinsa. Valtuuskoodia tarvitaan siihen, että rajataan missä asioissa valtuutettu voi toimia toisen puolesta. (Ks. [koodit](#)). Aluksi on luotu tietojen tilaamiseen valtuuttavat koodit, jotta henkilön asiointi yrityksen edustajana Astiassa olisi mahdollista. Valtuuskoodien on tarkoitus olla mahdollisimman yleisluonteisia, jotta niitä voidaan hyödyntää eri viranomaispalveluissa. Samalla niiden pitää kuitenkin olla rajattuja: kullekin Astia-verkkopalvelun asiakirja- ja tietopyynnöille löytyy omat asiointikoodinsa lukuun ottamatta Muu tietopyyntö -lomaketta, johon kohdistuvaa valtuuskoodia Väestörekisterikeskus ei pitänyt riittävän rajattuna. Koodeja tarkistetaan ja luodaan myöhemmin lisää mm. liittyen salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tai käyttöön.

Astian asiakirja- ja tietopyyntölomakkeisiin on lisätty laskutustiedot, jotka asiakas voi täyttää, mikäli ne eroavat toimitusosoitteesta.

Mikä muuttuu myöhemmin?

Myöhemmin syksyllä Väestörekisterikeskus ottaa käyttöön henkilö-yritys- sekä yritys-yritys-tyyppiset valtuutukset. Perusrekistereihin tulee myöhemmin mukaan edunvalvontatietovaranto, josta tarkistetaan edunvalvontatiedot. Kansallisarkisto ottaa nämä käyttöön Astia-verkkopalvelussa todennäköisesti loppuvuodesta.

Valtuuskoodeja tarkistetaan ja luodaan mahdollisuuksien mukaan lisää mm. liittyen salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen.

19.9.2017

Mitä muutos tarkoittaa asiakkaille?

Halutessaan asioida toisen puolesta Suomi.fi-valtuuksien avulla asiakas tunnistautuu Astiaan etusivulla olevan linkin kautta. Asiakas valitsee tunnistustavaksi Suomi.fi-tunnistuksen. *Valtuuspalvelu ei toimi Haka- tai Virtu-tunnistautumisen kautta.* Suomi.fi -tunnistuspalvelu välittää Kansallisarkistolle asiakkaan nimen ja henkilötunnuksen. Tämän jälkeen asiakas valitsee asiakirja- ja tietopyynnöt ja siellä erikseen jonkin asiakirja- tai tietopyyntötyypin (esim perukirja tai sukuselvitys).

Jos asiakas asioi omana itsenään, hän ohittaa puolesta asiointi -vaihtoehdot asiakirja- tai tietopyyntötyypin tilauslomakkeessa.

Jos asiakas asioi toisen henkilön tai organisaation (yrityksen) puolesta, hän valitsee asiointiin joko henkilön puolesta tai organisaation (yrityksen) puolesta. Tällöin asiakas siirtyy Astiasta Suomi.fi -valtuudet palveluun, jossa hän valitsee henkilön tai yrityksen, jota edustaa. Huom! Tässä vaiheessa asiakkaalla on jo oltava valtuus asioida toisen puolesta, niitä ei voi luoda tämän toiminnon kautta! Valinnan jälkeen asiakas palaa automaattisesti takaisin Astiaan ja tilauslomakkeessa näkyy kenen puolesta ollaan asioimassa. Tämän jälkeen hän täyttää tilauslomakkeen normaaliin tapaan tai lopettaa puolesta asiointin.

Mikäli asiakas, joka on valinnut puolesta asiointiin, käy välillä jollain muulla sivulla Astiassa, yhteys katkeaa eli tieto puolesta asiointista katoaa. Puolesta asiointi koskee vain ja ainoastaan tätä nimenomaista asiakirja- tai tietopyyntötyyppiä, jonka asiakas on ensiksi valinnut.

Asiointiin toisen henkilön tai yrityksen puolesta ei aina ole oikeutta tai sitä ei voida luotettavasti päätellä perusrekistereistä. Esimerkiksi:

- Kuolinpesän nimissä ei voi tilata Astia-verkkopalvelussa. Sellaisen organisaation, jolle ei löydy y-tunnusta ja/tai tietoa sen nimenkirjoitusoikeudellisesta henkilöstä kaupparekisteristä tai Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ), puolesta ei voi toistaiseksi asioida. Tällaisia organisaatioita ovat mm. kunnat, seurakunnat, oppilaitokset, yhdistykset, säätiöt, elinkeinoyhitymät, kuolinpesät, julkiset viranomaiset jne.
- Ulkomaalaisen yrityksen, jota ei ole rekisteröity kaupparekisteriin tai jos sen nimenkirjoitusoikeudellinen henkilö on ulkomaalainen (eli hänellä ei ole suomalaista henkilötunnusta), edustaminen tai valtuuttaminen ei ole Suomi.fi-valtuuksien avulla vielä tällä hetkellä mahdollista.

Mitä hyötyä muutoksesta on?

Yritysten edustajat pystyvät tilaamaan tietoja sähköisesti Astiassa ja henkilön valtuus toimia toisen henkilön ja yrityksen nimissä on varmistettu.

Myöhemmin voidaan kehittää myös tietojen luovuttamiseen liittyviä sähköisiä valtakirjoja salassa pidettäviin asioihin.

Millaista palautetta muutos voi herättää?

Asiakkaat voivat kyseenalaistaa palvelun tarpeellisuuden tässä vaiheessa. Suomi.fi-valtuudet -palvelu on vielä keskeneräinen. Kansallisarkisto ottaa Suomi.fi -valtuudet käyttöön ensimmäisten joukossa eikä kaikkia

19.9.2017

palvelun toiminnallisuuksia ole vielä toteutettu. Palvelun vaatimat muutokset Astia-verkkopalveluun ja Kansallisarkiston sisäisiin järjestelmiin on nekin siksi toteutettava asteittain.

Asiakkaat voivat kysyä ohjeita valtuuksien pyytämiseen ja antamiseen Suomi.fi-verkkopalvelussa. Tällöin asiakasta pyydetään kääntymään [Kansalaisneuvonnan](#) puoleen: *Eli me emme anna ohjeita Suomi.fi-verkkopalvelun käyttöön, vastaamme vain Astia-verkkopalvelun käytön ohjeista.*

Miten muutos vaikuttaa asiakirja- ja tietopyyntötilausten, tutkijasalitilausten tai käyttöilupien käsittelyyn?

Ennen tilauksen lähettämistä Astia-verkkopalvelussa asiakas voi nyt tarkastaa ja korjata asiakirja- ja tietopyyntötilauslomakkeessa antamansa yhteystiedot. Oletuksena tilauslomakkeeseen tulevat ensimmäisen tunnistautumisen yhteydessä asiakkaan antamat tiedot. Lisäksi asiakkaalla on nyt mahdollisuus antaa tilauslomakkeessa toimitusosoitteesta poikkeavat laskutustiedot.

Jos asiakas on antanut toimitusosoitteesta poikkeavat laskutustiedot, menevät tiedot tällöin Twebissä tietopyyntöasian perustietojen Kuvaus-kenttään.

Jos tilatut tiedot sisältävät salassa pidettäviä tietoja, niin oikeus tietojen luovuttamiseen sivulliselle tarkistetaan tietopyynnöissä toistaiseksi tarvittaessa entiseen tapaan.

Tutkijasalitilausten tai käyttöilupien käsittelyyn Suomi.fi-valtuudet -palvelun käyttöönotolla ei toistaiseksi ole vaikutusta.

Valtuuskoodit

Asiakirja- ja tietopyyntötilausten tekemiseen liittyvät valtuuskoodit on listattu alla. Aluksi on luotu tietojen tilaamiseen valtuuttavat koodit, jotta henkilön asiointi yrityksen edustajana Astiassa olisi mahdollista.

Valtuuskoodien on tarkoitus olla mahdollisimman yleisluonteisia, jotta niitä voidaan hyödyntää eri viranomaispalveluissa. Samalla niiden pitää kuitenkin olla rajattuja: kullekin Kansallisarkiston Astia-verkkopalvelun asiakirja- ja tietopyynnöille löytyy omat asiointikoodinsa lukuun ottamatta Muu tietopyyntö -lomaketta, johon kohdistuvaa valtuuskoodia Väestörekisterikeskus ei pitänyt riittävästi rajattuna. Koodeja tarkistetaan ja luodaan myöhemmin lisää mm. liittyen salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tai käyttöön.

Asiakategoria	Valtuuskoodi	Toimivallan kuvaus
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Ajoneuvotietojen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata ajoneuvotietoja valtuuttajan puolesta.

19.9.2017

Tietopalvelut (Finto P25.1)	Avioehtotietojen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata tietoja avioehdosta valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Avioerotietojen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata tietoja avioerosta valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Puolustushallinnon henkilöasiakirjan tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata kantakortin tai muun puolustushallintoon liittyvän henkilöasiakirjan valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Koulu- tai tutkintotodistuksen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata koulu- tai tutkintotodistuksen valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Lainhuudatusasiakirjojen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata lainhuudatusasiakirjoja valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Adoptiotietojen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata adoptio- tai ottolapsitietoja valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Perukirjan tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata perukirjan valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Sotalapsitietojen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata sotalapsitietoja valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Sukuselvityksen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata sukuselvityksen valtuuttajan puolesta.
Tietopalvelut (Finto P25.1)	Kotisyntyystietojen tilaaminen	Tällä valtuudella valtuutettu voi tilata tietoja kotisyntytyksestä (mm. syntymäkellonaika) valtuuttajan puolesta.

Lisätietoja Suomi.fi-valtuuksista: Anne Hänninen (p. 2207), Satu Sorvali (p. 2105)